

RODEČI PRAPOR

Izhaja v Ljubljani vsako sredo in soboto.

Naročnina za avstro-ogrške kraje za celo leto 10.40 K, za pol leta 5.20 K, za četrt leta 2.60 K, mesečno 90 vin.; za Nemčijo za celo leto 12 K, za pol leta 6 K, za četrt leta 3 K; za Ameriko za celo leto 14 K, za pol leta 7 K.

Posamezna številka 10 v

Reklamacije so poštnine proste. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo, inserati. Enostopna peti-vrstica, (širina 88 mm) za enkrat 20 vin., večkrat po dogovoru.

Glasiilo jugoslovanske socialne demokracije.

12. šte. v

V Ljubljani, v sredo, dne 12. februarja 1908

Leto XI.

NASLOVA: Za dopise in rokopise za list: Uredništvo «Rodega Prapora», Ljubljana. — Za denarne pošiljave, naročila na list, reklamacije, inserate i. t. d.: Upravništvo «Rodega Prapora», Ljubljana, Jurčičev trg šte. 3/1.

Poslanec Schuhmaier o militarizmu.

V vojnem odseku avstrijske delegacije, kjer so socialisti letos prvič zastopani, je te dni govoril poslanec Schuhmaier. Dejal je:

Razložitev našega načelnega stališča o militarizmu si pridržim za glavno sejo delegacije. Tukaj hočem le omeniti, da si stojita militarizem in socialna demokracija sovražno nasproti, le da se izraža sovražstvo na različni način. Militarizem in njegovi zastopniki se bojujejo zoper socialne demokrate osebno, socialna demokracija se pa ne bojuje zoper osebe, temveč zoper zistem. Socialna demokracija noče državi vzeti zmožnosti za obrambo, temveč zahteva višji način obrambe na ta način, da se izpremeni stoječo vojsko v ljudsko brambo. Socialna demokracija zahteva tudi, naj odločuje ljudsko zastopstvo o miru in o vojni. Militarizem v svoji sedanji obliki je volkodlak, ki sesa mozeg narodov; militarizem je glavni vzrok trajne vojne nevarnosti. Nam se ne ljubi, čakati na čas, ko bo izpolnjeno vse, za čemur stremimo. Za svojo dolžnost smatramo, korak za korakom uveljaviti ljudske potrebščine zoper militarizem. V primeri z veliki bremenami, ki jih militarizem nalaga narodom, je nujno potrebno, da se uresniči razne olajšave glede izpolnjevanja vojaške dolžnosti.

Predvsem je nujno potrebna vpeljava dveletne vojaške službe. Tega že zato ni treba posebej utemeljevati, ker se je v parlamentu ponovno priznala, da se izdelava nov brambovski zakon s samo dveletno vojaško službo in da je treba premagati le še ovire na Ogrskem. Ako bi imelo vojno

ministrstvo le nekoliko več dobre volje, bi moralo biti to vprašanje že davno rešeno.

Tudi olajšave za orožne vaje so nujno potrebne. Rešiti se mora vprašanje odškodnin za družine rezervistov, ki so poklicani na vaje. Čudno je, da se smatra oboroženje meščanske garde in sablje za veterance za nujnejše, nego preskrbo rezervistovskih družin s kruhom.

Poboljšanje vojaške dnine se ne sme smatrati tako, da se porabi za vojaško hrano pet vinarjev več. Hrano se lahko zboljša z notranjimi sredstvi, delegacija pa mora skrbeti za to, da se zviša dnina vojakov od 12 vsaj na 24 vinarjev. Vse, kar potrebuje vojak, se je podražilo, ampak dnina vojakov se ni nikdar zvisala.

Vojaški kazenski zakonik gori takorekoč za nohti vsem ljudem, najbolj morda pa vojni upravi.

Neizogibno je tudi potrebno skrbeti za zdravniško varstvo vojakov. Po podatkih iz letopisa vojaških zdravnikov za leto 1908 se lahko konstatira, da leta 1907 ni le deset polkovnih zdravnikov drugega razreda in en polkovni zdravnik prvega razreda zapustil armado, ampak da je tudi osem višjih zdravnikov odložilo saržo. Iz tega je razvidno, da zdravniki kar beže od vojske, kar je obžalovati. Posledica tega begunstva je pomanjkanje zdravnikov, vsled česar mora trpeti zdravniško varstvo vojakov. Kadar je čas nabora, se komandira celo vrsto zdravnikov tja, tako da ostanejo garnizije brez zdravnikov. Posamezen zdravnik mora tedaj delati službo pri dveh ali treh vojnih četah. Vojak, ki je navezan na vojaškega zdravnika, ne more in ne sme iti drugam; vsled pomanjkanja časa pri zdravniku pa nastanejo potem napačne diagnoze, ki so imele že za marsikaterega vojaka usodne posledice.

Ob času manevrov, ko se zahteva od vojaka izvenredno velik napor, je pomanjkanje zdravnikov posebno občutno. Pri enem polku služi samo en zdravnik. Predpisane «marodevize» ne more izvršiti, ker je polk raztresen in ker je sam preveč truden. Kako si predstavlja generalni štabni zdravnik Uriel, da naj zdravnik v takih razmerah vestno izvršuje svojo dolžnost? Čudno ni, da zdravniki beže. Glavni vzrok je v gospodarstvu, ki ga je vpeljal generalni zdravnik Uriel. Naj se ne trdi, da beže zdravniki zato, ker ne dobe «feldbinde» ali ker je avanziranje preslabo. Kajti, če bi bil to vzrok, da utekajo zdravniki od vojske, je vprašanje, zakaj da ne beže od deželne brambe? Znano je, da bi mnogo zdravnikov od vojske rado prišlo k deželni brambi, pa ne dobe dovoljenja od najvišjega generalnega zdravnika. Sedaj ne manjka pri vojski nič manj kakor 200 zdravnikov. Da trpi v teh razmerah tudi izobrazba zdravnikov, je umevno in zgodilo se je, da je bilo izmed 80 zdravnikov, ki so se oglašili za višjo izobrazbo, komandiranih samo 16.

Vojni minister bi nam lahko povedal, kako se porabi tisti znesek iz vojnega proračuna, ki se ga ne izplača vojaškim zdravnikom, ker jih ni.

Volilni boj na Goriškem.

Naš prvi shod v Vrtojbi.

Predpreteklo nedeljo se je vršil prvi soc.-dem. volilni shod na Goriškem. Velika dvorana v gostilni H. Batističa v Vrtojbi je bila natlačena. Shoda so se udeležili tudi «agrarci» s svojim voditeljem Mermoljo na čelu. Predsednikom je bil izvoljen sodrug Arčon. Poročal je sodrug Milost, ki je ostro napadel meščanske stranke radi nove deželnozborske volilne postave, ki je vnebovpijoča krivica bodisi v narodnem, kakor tudi v socialnem oziru. Slovenski meščanski poslanci so,

PODLISTEK.

I. S. Macher:

Legenda o smrti Jožefa Rednika.

(Iz knjige «Golgotha».)

Jesen je žitja že njegovega, sinovi so iz doma vsi odšli in kakor ptički godni ysi so že si naredili svoja gnezdeca, se poženili. Mali rastejo, in srečni so. Marija tudi šla in v hišah biva svojih zdaj sinov, pomaga sneham v vsem izkušena v domačem delu in pri porodih. Tovarisiča v igrah vnukom je, učiteljica prva žitja jim. On, Jožef, tudi proč odšel je zdaj iz Nazareta zapuščenega, preselil v beli se Jeruzalem, da posvečenim mestom, tempeljnu, prorokov grobom da bi bliže bil, pobožen mož je Jožef vedno bil, prinašal žrtve napovedane. Ker Bog mu sam v samoti je ostal, oklenil se Boga. A Jezusa je poleg njega v srcu hranil si, imel kakor najdražji ga zaklad, v njem živel je, bil radost, bil je vse, ponos njegovih osivelih let

Ko je zvečer šel iz delavnice, na strehi gori odpočival si, podobe y duši so mu vstajale

minulih časov; prejšnje svoje dni v spominih tihih zopet je živel. In videl Nazaret, svojo mladost, z Marijo tisto prvo srečanje, kak vitka je, oči povešajoč temné, k vodnjaku z vrčem stopala. Trenotke videl, ki je v njih spoznal, da raste hrepeneče nagnjenje v njem k tihim deklicam. In videl dan, ko ji je rekel: bodi žena mi! In ona se je zaročila z njim. Dan videl je, ko z grozo mu oči, da je noseča, so zapazile, čeprav je ni poznal. Skrivaj tedaj ji odslovitve dati hotel list, kot zakon dovoljuje Mojzesov. Pa mogel ni! Moža je v njem ponos ljubezen zmagala. In vprašal ni, čigavo dete je pod srcem ji in sama nikdar ni povedala.

In videl noč je tam ob jaslicah, ko se brez strehe jim popotnikom rodilo dete. Velikanska pa na nebu zvezda je bila tedaj in pray nad hlevom rep povešala. Pastirji so pritekli tamkajšnji, poklekli pred malim detetom, ki ga gotovo k velikim stvarim Gospod svetá namenil Najvišji. Kako je ljubil tisto detetce, ko ročke k njemu je iztezalo, radost igrala v čistih mu očeh. Bilé oči so to Marijine,

velika, tiha, rjava okenca v pravljicne večnosti pokrajine.

In videl muke bega tistega, ko pred Heroda jezo skrivala sta detece, preganjalcev besnost, puščave in zverine divje v njih in solnce žar, hlad ljudstva tujega, življenje tam v Egiptu žalostno. Vrnitev videl; dete raslo je. In sin je ljubši bil človekov mu od lastnih vseh. Cvetel v modrosti je, po volji bil Gospodu je Bogú odprl mu k slavi svoji ustnice.

In videl dan, ko Jezus je odšel, držati niso se ga upali, Gospoda volja ga je klicala. In čul o njem je; duše množice so ustne svoje mu nastavljale. Gospod mu dal je slavo čudežev prorokovanja dar, resnico vso.

In starec ni ga videl nikdar več, Usodo nosil brez mrmranja je in niti bal se ni, ker vedel je, da ta stvarjem sveta je izgubljen, ki ga izbere v službo si Gospod... To vse je duša njega videla, ko zrl v svetlobo zvezd mu je pogled nad mestom topla noč ležala je. In mirno čakal starec konca je, naloga žitja je dovršena naloga slavna: njemu revežu iz Nazareta možu prostemu

skupaj z italijanskimi sklenili volilno postavo, ki daje

140.000 Slovencev 14 mandatov
80.000 Italijanom 15 »

Voditelji slov. meščanskih strank, ki očitajo slov. socialistom narodno mlačnost, so pokazali, da jim je narodnost deveta briga, samo da so si zagotovili tudi s socialnimi krivicami v prihodnjem deželnem zboru premoč in nadvlado.

Evo nekaj podatkov:

200 veleposestnikov ima 3 poslance

140.000 prebivalcev ima tudi 3 »

Odnosno: 27.000 oseb, ki plačuje direktni davek, ima 11 poslancev,

113.000 prebivalcev ima pa samo 3 poslance.

Pripomniti je treba tudi, da se tiste 3 poslance voli splošno, to se pravi, da imajo vsi veleposestniki, posestniki, trgovci i. t. d., ki so si že volili poslance, spet pravico voliti in majorizirati delavstvo v splošni kuriji. V splošni kuriji se pa za ves slov. del dežele voli skupaj tri poslance, tako da nazadnjaški elementi na kmetih številno majorizirajo naprednejše volilce v mestih in trgih.

Socialisti se volitev udeleže v znamenju protesta proti tej infamni volilni postavi, ki podaljša slovenskemu življu na Gorškem narodno tlačanstvo, delavcem pa socialno-politično tlačanstvo.

Sodr. Milost ljuto napada klerikalce, ki so prej bili v deželnem zboru za to volilno postavu, potem so bili proti njej; slednjič so se pa na Dunaju kot drž. posl. spet potegnili pri vladi, da se jo je dalo v višjo sankcijo.

Slednjič je soodr. Milost še ostro prijel liberalce in klerikalce za nesramen način, ki ga rabijo v volilnem boju. Obrekovanje, blatenje oseb, pretepanje i. t. d., to je orožje mešč. strank v volilnem boju. Mi soc. se moramo zavzeti za dostojen politični boj, kjer naj se agitira z argumenti, ne pa s pestmi ali psovki. Potem je soodr. Milost prijel «agrarce», kateri so začeli nekoliko ugovarjati. Rekel je, da nima ta nova stranka nobenega jasnega cilja, da ima zmešane pojme in da je bivstveno čisto podobna klerikalcem in liberalcem.

Oglasil se je nato za besedo voditelj agrarcev gospod Mermolja ter trdil, da je nova agrarna stranka edina zastopnica Slovencev na Gorškem, ker so ti v večini kmetovalci. Kakor so si delavci pomagali z organizacijo, tako hočemo mi, da se kmetje organizirajo in s tem pomagajo. Delavci naj se združujejo zase, kmetje se hočejo tudi organizirati in tako se emancipirati meščanskih strank. Kmetje naj volijo kmečke kandidate. (Agrarci odobravadajo.)

Sodr. Milost zavrne Mermoljeve trditve o kmečki nadvladi. Delavci so vsi oni, ki delajo, torej tudi kmetje. Sama kmečka stranka pa ne more zastopati vseobčne koristi ljudstva. Če se

danes upiramo nadvladi enega razreda o človeški družbi, tako in še več se bomo uprli nadvladi enega stanu. Pozdravljamo z veseljem kmečko organizacijo, toda ne političnega nastopa s stanovskim programom. Če hoče nova organizacija biti politična, se mora izreči ali za ali proti preureditvi človeške družbe. Razmere, ki jih vstvarja kapitalizem, so krive, da se ljudem slabo godi. Če se agrarci izrečejo za socializem, potem smo skupaj, če pa ne, potem so čisto navadna meščanska stranka z novim imenom. (Odobrovanje.)

Mermolja pravi, da se njih stranka ni še pečala s tako svetovnimi vprašanji.

Soc.-dem. kandidature so bile nato sprejete med burnim odobrovanjem.

Politični odsevi.

Civilna lista (t. j. znesek za cesarski dvor) je v letošnjem proračunu za dva miliona kron zvišana. A že od leta 1904 se je izplačevalo višji znesek na podlagi naredbe po § 14. Leta 1903 menda tedanji finančni minister Böhm-Bawerk ni privolil v to, prihodnjega leta je pa vlada izplačala zvišano svoto ne le za leto 1904, ampak tudi za 1903. V parlamentu je pričakovati resne boje zaradi tega.

Zaradi žaljenja boga je bil konfisciran — klerikalni list «Mährisch-schlesische Post» dne 31. januarja.

Krščansko-socialni poslanec Walcher je v proračunskem odseku dejal, da ni bil navdušen za znižanje sladkornega davka, vsled katerega izgubi država 20 milijonov dohodkov (kar se res ni!) Sicer pa stvar še ni končana; saj se še ne ve, kaj poreče gospodarska zbornica k paragrafu 2. — Sodr. dr. Ellenbogen ga je takoj prijel: «A, to je zanimivo! Torej izvemo kaj, kakšne namene imajo gospodje s § 2. Le pripovedujte!» Krščanski socialc Fuchs je pa izpoznal, da se je njegov kolega Walcher že zablebetal, pa ga je hitro prijel za roko in je dejal: «No, no, je že dobro. Nič ne govorite o tem!» Torej spletarijo kršč. socialci pri članih gosposke zbornice, da bi se preprečili znižanje sladkornega davka!

V legitimacijskem odseku se je v torek pokazalo, da je vladna večina izgubila vse pomisleke glede politične dostojnosti. Vladne stranke hočejo preprečiti resno preiskavo volilnih sleparij, ki so se godile na Galiskem. Odsek je zahteval od nekaterih sodnij na Galiskem različne spise, ki se tičejo volitev. Teh spisov ni dobil, nasprotno pa zahtevajo sodišča, naj bi jim odsek poslal volilne akte za preiskavo! Poslanec dr. Diamand je ogorčen protestiral zoper tako zahtevo. Po dolgi debati je bil sprejet predlog, da se zahteva od sodišč, naj pošljejo dotične spise na osem dni, v volilne akte pa lahko vpogledajo v odseku.

Slovenski poslanec Rybač je v legitimacijskem odseku podpiral Schillingovej predlog, da naj se galiskim sodnijam kar pošlje spise, ki bi jih rade imele. Če bi tam sedel policist, bi tudi tako govoril.

Poslanec sodrug Seitz je v proračunskem odseku predlagal, naj se črta svoto za «dispozicijski fond» (iz katerega podpira vlada časopise, ki so ji prijazni), ali pa da naj vlada poroča o gospodarstvu z dispozicijskim fondom in naj pove, kateri časopisi dobivajo iz njega podpore in koliko. Večina je seveda odklonila ta predlog. Ze vé, zakaj.

Cenejšo sol so zahtevali vsi govorniki v proračunskem odseku. Finančni minister se je branil, znižati cene soli.

V poljedelskem odseku je bila v torek dolga debata zaradi socialističnih predlogov o draginji. Poslanca Resel in Winarsky sta izvrstno zagovarjala predloge, toda agrarna večina je odklonila vse razven onega dela, ki zahteva, da nadzorujejo obrtne oblasti in državna pravdnikstva maksimalne tarife za živila. Sprejet je bil še predlog zoper karteke za prodajo mesa. Sodr. Resel je oglašil svoje predloge **ket predlog manjšine**.

Poljedelski minister Ebenhoch je v odseku dejal, da nikdar ne bo dovolil uvoza inozemskega mesa, tudi zanesljivo zdravega ne, češ, da potrebujejo agrarci visoke cene. Seveda so mu agrarci živo pritrjevali!

Agrarni poslanec Zazvorka je dejal v odseku, da ga nič ne bi bilo sram, vpeljati množico kulijev s Kitajskega, ki bi delali za nizko ceno, da bi s tem olajšal položaj posestnikov zoper zahteve delavcev.

Organizacija novega ministrstva je za vlado že sklenjena stvar in ker so meščanske stranke vladi brezpogojno uslužne, je precej gotovo, da se ustanovi Geßmannovo ministrstvo res na ta način, kakor razglša baron Beck. Le to je še vprašanje, če bo parlament zadovoljen, da se izvrši ustanovitev deloma potom zakona, deloma pa potom naredbe. Važno je, da novo ministrstvo ne bo obsegalo socialno-političnih zadev. Imenovalo se bo «ministrstvo za javna dela in obrtno produkcijo».

Pri volitvi volilnih mož za gališki deželni zbor je v Buczaczu neki žandar zabodel kmeta Marka Kalonzca z bajonetom, vsled česar je ranjenec v kratkih minutah umrl. Kandidat žlahte v tem okraju je grof Henrik Badeni.

V srbski skupščini je vodja mladoklerikalne stranke Stojanović protestiral zoper to, da se dovoli prestolonasledniku v proračunu apanažo. Govornik je tudi kritiziral brutalnost policije in je navedel za primer, da je neki pristaš vlade dne 27. januarja ustrelil opozicionalca, ki ni hotel pristopiti vladni stranki. Morilec je še vedno prost.

Srbski prestolonaslednik je pisal z ozirom na dogodke v skupščini predsedniku Jovanoviću pismo, da odklanja za letos apanažo, oziraje se na položaj v deželi.

Iz Maroka je javil admiral Philibert, da so maročanske čete napadle tabor v El Meki. — Ustasi so imeli tri topove. Francoske čete so preganjale ustaše do Setata, ki je baje razdejan. Trije Francozi so padli, 14 je ranjenih.

Med parobrodarskimi družbami, ki vozijo v Ameriko, je dosežena sprava, vsled katere se zopet zvišajo cene za potovanje čez ocean.

V angleškem parlamentu se je več kakor 130 liberalnih poslancev zavezalo, da bodo glasovali za

Bog dal proroča je mladost v roke morda največjega od Mojzesa

— — — — —
Ze bliža čas noči se Velike, odeva se vse mesto praznično, iz krajev vseh prišli so romarji Gospodov sveti tempelj obiskat. Ob zori v delavnico Jezefa s korakom težkim stopi že vojak in reče te besede Jožefu: «Pilat iz Ponta, ki je poglavar Judeji, pravi mož hebrejskiti: Tri križe teši trdega lesa oddaj jih jutri; dva na Golgato, a tretji mi v palačo pelji sam dobiš plačilo tam zasluženno.»

Izteše križe trdega lesa in na morišče gori pošlje dva, za tretji vzame osla močnega, priveže ga na hrbet žilavi, pobravši s pota vejo palmovo živinče žene k mestu sodnemu odda tam križ, zaslužek prejme svoj. O hudodelcih čul je v naglici da dva pocestna sta razbojnika, a tretji da cesarju se upri, da hotel biti kralj je judovski.

In v petek Jožef gre na Golgato, da križe vidi, delo svojih rok. Gre skozi ljudstvo. Duša starčkova nemirna je. A sam ne ve zakaj, Po noči sanje so ga plásile,

ves dan kakor mora ga teži... Gredé poslušaj pogovore o treh zločincih, ki telesa jim se bela že od daleč vidijo. Morilcev smrti ljud se veseli in ki se kralja zval, upornika. Da, ta je več zagrešil od obeh, ker iz Boga se on je norčeval, češ, da je božji sin. In Mojzesa je sramotil. Sobot ne praznoval, postil se ni. Zavrgel zakone. In Salomonov hram postaviti v treh hotel dneh.

Tako vsi govore.

Na nebu kakor bi narisani s telesi križi... Doli množica. Pogleda bolje. V grozi se pogled razširjeni upre na srednji križ So sanje to: Okoli ljudstva krik: Oj zdrav nam nazareški Jezus ti! Oj zdrav nam bodi kralj ti judovski! Ti božji sin! Ti norčevalec ti! Za hip oči odpro se Jezusu, v daljavo nezavestno gledajo. Ustavi starček se, v te zre oči... Stojte tam svečeniki zakona in čuje:

Glejte, senca smrti že na véke pada norčevalčeve. Beži že iz šatéra up njegov. Trdnost je večja hiša pajkove od upa mu.

Enaka prabu je

njega veljava, blata kupom je njega povisanje.

Potomci se

nad njega dnem zgroze. Strah pride v njih, ki pričujoči so,

Kakor mrlič

on iz spominov pojde. Vrč razbit so iz telesa mu napravili.

Odhaja Jožef. In po poti vse se trga, trese, lomi v duši mu, kakor palača krasna tam bi se podirala. Zastoka duša mu. Za hipec molk. Potem pa kakor spet tramovi težki v njo bi padali:

Sin božji! Norčevalec ta! Sobot častil ni! Mojzesa gridil! Ni postil se! Zavrgel zakon ves. Hram Salomonov je postaviti v treh hotel dneh.

In duša starčkova zastoka spet. Zdaj doma. Leže pred njim ostruzki, treske, iverje od križa onega.

Omahne k tlom

in glavo starček nanje položi. Umolkne vse v notranjosti.

Vse proč,

polomljeno, podrto, mrtvo vse, tramovje težko na tramovju le. In vsi molče.

S stopinjo tiho tja, prihaja Angelj Smrti.

veda so skušali kmetom dokazati, da je treba meje še bolj zapreti, modri Milavec je pa lovil železničarje, katerih ni bilo. Čeprav niso že vedeli, kaj govoriti, so vendar raztezali shod, ker so se bali, da bi sicer še njih peščica odšla na naše zborovanje.

Mi smo po govoru sodruga Čobala, ki je toplo priporočal socialistično časopisje, mirno zaključili shod in udeleženci so potem korporativno zapustili zborovalešče.

Morda se je Benkovič vendar prepričal, da s takimi zvižacami ne ujame zavednih ljudi.

Dopisi.

Trst. «Edinost» je pred kratkim ljuto napadala italijanski narod in «kalabreže» povodom umorov kočijažev. Sedaj se je pa izvedelo, da je ubijalec kočijažev — Slovenec! «Slovenski narod» ni nič kriv na tem, ampak škribarji pri «Edinosti» bi morali sedaj, če bi hoteli biti dosledni, same sebe pretepsti zato, ker so — Slovenci.

Zadnja notica v «Rd. Praporju», da vlada v «Narodnem Domu» konsternacija, je zelo zbudila gospode pri «Edinosti».

Včeraj je prinesla cel članek, kjer taji vse; ampak boji se povedati, da je poslanec Gorjup postal klerikalec.

Poroča tudi, da se društvo «Narodni Dom» ni razpustilo, zato ker se misli še — zidati.

Profit nekaterih vlagateljev denarja, ki dobe lepe obresti, imenuje «Edinost» «narodno delo». Mi zagotovimo «Edinost», da bodo za dobiček vložili denar za zidanje «Narodnih Domov» tudi — kitajski kapitalisti.

Denar, ki nese lepe obresti, ni narodnjaški. To bi se lahko tudi pri «Edinosti» naučili.

Iz stranke.

Okrajna konferenca brežiško-laskega volilnega okraja se je yršila v nedeljo, dne 26. prosinca na Zidanem mostu v gostilni gospoda I. Moserja z dnevnim redom: 1. Poročilo. 2. Organizacija in taktika. 3. Časopisje. 4. Razno. Navzočih je bilo 26 delegatov iz celega volilnega okraja. Za predsednika je bil izvoljen sodrug P. Ondelak iz Vidma, za zapisnikarja pa sodrug Pohar iz Zidanega mosta. Sodrugi Sitar je poročal k prvi točki o vsem političnem gibanju med volitvijo in o delovanju socialno-demokratskih poslancev v državnem zboru. Debate so se udeležili sodrug Čobal, P. Ondelak in Pohar, nakar se je soglasno sprejelo sledečo resolucijo:

Danes, dne 26. prosinca v gostilni gospoda I. Moserja na Zidanem mestu zborujoči zaupniki brežiško-laskega volilnega okraja vzamejo poročilo na znanje, obsojajo delovanje poslanca Benkoviča zlasti radi tega, ker je glasoval proti predlogu Renner-Schrammel ter izražajo zahvalo socialistični zvezi za njen energični nastop.

Ob drugi točki je poročal sodrug Čobal o važnosti politične organizacije; narisal je ves načrt organizacije ter predlagal, da naj se ustanovijo krajevne organizacije v brežiški okolici, v Rajhenburgu, v Zidanem mostu, ki so v trajni zvezi z volilno okrajno organizacijo v Trbovljah. Sodrugi zaupnikom se nalaga, izvršiti hišne in cestne organizacije, pri vsakem pristašu pobirati strankin davek ter sklicevati v okraju politične in agitatorične shode. Predlog je bil soglasno sprejet.

K tretji točki sta govorila sodrug Sitar in Čobal o strankinem tisku in o važnosti časopisa. Narisala sta v daljnem govoru hinavščino in sleparstvo nasprotnih listov ter sta končno stavila predlog, s katerim se nalaga zaupnikom, nabirati naročnike za «Rdeči Prapor» in širiti strankine brošure, ter imajo mesečno obračunati z upravo lista. Z navdušenim končnim nagovorom je bila konferenca zaključena.

Izjava.

Tisti, ki laže o meni v „Slovencu“ z dne 8. februarja t. l. (v idrijskih novicah), je čisto navaden katoliški lažnjivec.

V IDRIJI, 9. februarja 1908.

Anton Kristan.

Zahtevajte po vseh gostilnah, kavarnah in brivnicah „Rdeči Prapor“!

Novo! Novo!

„Kdo uničuje proizvodnjo v malem?“

Tako je naslov lepi brošure, ki je pravkar izšla v založbi «Napreja» v Idriji kot V. zvezek knjižnice „Napreja!“.

„Kdo uničuje proizvodnjo v malem?“

je napisal znani socialistični pisatelj K. Kautsky kot I. del Erfurtskega programa. — Kdor hoče temeljito poznati socialno demokracijo, mora brati Erfurtski program.

„Kdo uničuje proizvodnjo v malem?“

stane 30 vinarjev. Naroča se pri upravi lista «Rdeči Prapor» in «Napreja!», kakor tudi v vseh knjigarnah.

Čitajte in širite sledeče knjige in brošure:

H. Kirchsteiger:

„Pod spovednim pečatom“.

I. del velja 2 kroni 60 vinarjev. II. del velja 2 kroni.

A. Kristan:

„Socializem“.

Cena 20 vinarjev.

A. Kristan:

„Socialna demokracija in kmetiško ljudstvo“.

Cena 10 vinarjev.

K. Marx in Friderik Engels:

„Komunistični manifest“.

Cena 40 vinarjev.

Vse te knjige in brošure se dobe v upravi «Rdečega Praporja» v Ljubljani, «Napreja!» v Idriji in v vseh slovenskih knjigarnah v Ljubljani, Trstu, Gorici in Kranju.

Potniki v Ameriko
kateri volijo dobro, po ceni in
za neshjivo potovati naj se obrnejo
na
Simona Hinetzka
v Ljubljani Kolovosarske ulice 20.
Kakovostna Pojasnila daje se brezplačno.

Panorama Kosmorama
v Ljubljani, Dvorski trg št. 3
(pod Narodno kavarno).

Od 9. februarja do vštetelega 15. februarja:

Avstrijska Riviera

Šaljive bazare

kakor tudi vsej

slavnostne predmete

dobavlja najceneje

WUNIBALD PLANN

Dunaj, VI/2, Wallgasse 19

(poleg Raimundtheater). 13

Občno konsumno društvo v Zagorju
vpisana zadruga z omejenim poroštvom.

VABILO

na

redni občni zbor

kateri bode

2-1

v nedeljo, 23. svečana t. l.

v prostorih g. I. Müllerja

v Zagorju.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Računsko poročilo.
3. Poročilo nadzornitva.
4. Sklepanje o čistem dobičku.
5. Slučajnosti.

Vstop je dovoljen samo članom.

V ZAGORJU, 10. svečana 1908.

Za nadzornitvo:

Jakob Strejner
zapisnikar.

Jakob Zajko
predsednik.

Stanje hranilnih vlog:
24 milijonov kron.

Rezervni zaklad:
860.000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska

v lastni hiši, Prešernove ulice 3, poprej na Mestnem trgu zraven rotovža, sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar mladoletnih otrok in varovancev. 26-17

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po 4 1/2%, na menice in na vrednostne listine pa po 5% na leto.

Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laški trg

Telefon št. 168.

v Ljubljani

Telefon št. 168.

priporoča svoje

izborna pivo v sodecih in steklenicah.

Telefon št. 187.

ZALOGA V SPODNJI ŠIŠKI.

Telefon št. 187.

26-17